

Statul pompează 300 milioane lei în găurile transportului de călători

14 decembrie 2020

Subvențiile acordate operatorilor privați au atins pragurile maxime admise. A treia modificare a contractelor de servicii publice pe acest an aduce o cheltuială în plus a statului de aproape 300 de milioane de lei cu compensațiile plătite operatorilor privați și de stat, față de nivelurile din februarie. În cazul câtorva operatori, compensațiile au atins deja pragurile maxime admisibile, stabilite legal.

Transferoviar și-a retrâns activitatea dar ar obține mai mulți bani

Ministerul Transporturilor a publicat zilele trecute proiectele de acte adiționale, al treilea rând pe anul acesta, ale contractelor de servicii publice încheiate cu operatorul de stat CFR Călători și cei cinci operatori privați, anume Regio, Interregional, Transferoviar, Astra și Softrans.

Valoarea totală a compensațiilor acordate crește de la 1.269 milioane lei, sumă stabilită în februarie, la 1.521 milioane lei.

O măsură generală a proiectului este creșterea semnificativă a compensației, fapt care face ca sprijinul statului să crească chiar și în condițiile în care activitatea unui operator exprimată în mii tren-km și mii călători-km scade semnificativ.

Astfel, dacă în HG 146/2020, compensația pe mii tren-kilometru era de 13.235 lei, în propunerea actuală este de 17.347,46 lei. Compensația pe mii călători – kilometru crește și aceasta de la 25.02 lei la 47,42 lei la trenurile interregio și de la 180.09 lei la 299,06 lei la cele regio.

Majorările prezintă însă câteva probleme legale și de funcționarea sistemului. Una dintre acestea este faptul că ponderile în creștere ale subvențiilor, coroborat cu scăderea veniturilor obținute de operatori din activitate, prezintă riscul depășirii valorilor legale admise. Astfel, HG 146 pune un prag maxim de 60% a compensațiilor în totalul veniturilor la trenurile inter-regio și de 87% la cele regio.

Ori, lucrurile stau astfel la Softrans, operatorul care are doar trenuri intrer-regio: cu o compensație de 12,28 milioane lei la venituri totale de 20,71 milioane lei (inclusiv

compensația), ponderea ajunge la 59,29% față de pragul maxim de 60%. La începutul anului, procentajul era doar de 46%.

La InterRegional Cluj, situația e identică. Operatorul care are doar trenuri regio va primi 46,49 milioane lei, adică 88% în condițiile unui prag maxim admis de 87%.

La Transferoviar, subvenția la regio va fi de 82,42 milioane lei, la venituri proprii la această categorie de 12,5 milioane lei, respectiv un grad de compensare în jurul a 86%. La Regio Călători Brașov, compensația va fi de 157 milioane lei, la venituri proprii de 23,64 milioane lei, deci o compensare de 87%.

Situații stranii.

Venituri proprii umflate pentru creșterea compensațiilor?

În cazul a două companii se întâlnesc situații stranii. Anume, în pofida scăderii masive a serviciilor oferite, veniturile proprii obținute de operatorii clujeni InterRegional și Transferoviar sunt în creștere față de începutul anului. La InterRegional, indicatorul mii tren-km scade de la 1.896,7 la 1.874,2 iar cel mii călători-km de la 66.000 la 46.750. Cu toate acestea, veniturile proprii cresc de la 5,6 milioane lei la 6.95 milioane lei, în pofida unei mențineri a tarifelor de călătorie. Aceași situație și la Transferoviar. Indicatorul mii tren-km ajunge de la 3.598 la 3.427, iar cel mii călători-km de la 213.857 la 146.921. Veniturile proprii cresc însă de la 19,2 milioane lei la 21,5 milioane lei.

O explicație este greu de găsit. O ipoteză posibilă este „umflarea” părții de venituri proprii obținute astfel încât să crească în final costul prestației, dar și compensația încasată, ținând cont că odată cu mărirea costului poate crește și valoarea compensației încasate.

Regio Călători Brașov are însă o scădere a veniturilor proprii de la 33 milioane lei la 26 milioane lei corespunzător cu o menținere a indicatorului mii tren-km și o scădere drastică a celui mii călători-km cu aproape 100.000 (de la 295.950 la 196.056).

În cazul CFR Călători, propunerea vizează o majorare a compensației de la 999 milioane lei (cost al serviciului de 2,72 miliarde lei) la 1,19 miliarde lei (cost al serviciului de 2,4 miliarde lei).

Ponderile compensațiilor reprezintă adevărate explozii față de anul trecut. Un studiu recent al ARF, valabil pe anii trecuți, menționa ponderi ale compensațiilor de peste 80% în cazul a doar doi operatori (InterRegional și Regio Călători cu 81%), restul operatorilor având sub acest prag.

Sursa: Club Feroviar